

Մասնավորապես, 01.11.2018թ.-ին հանձնման-ընդունման ակտ թիվ 1-ով ընդունվել է պղնձից մալուխը, որը փաստացի առկա չի եղել ենթակայանի տարածքում:

- ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի 36-րդ հողվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի պահանջներից ելնելով հաշվեքննողները ստուգվող օբյեկտի ղեկավարից պահանջել և ստացել են ԲԷՑ-ի «Mulberry» փաստաթղթաշրջանառության էլեկտրոնային համակարգի հասանելիություն:

Ստուգման ընթացքում Mulberry փաստաթղթաշրջանառության էլեկտրոնային համակարգում առկա է եղել գլխավոր կապալառուի 2019 թվականի փետրվարի 25-ի թիվ LEEEC-659 գրությունն՝ ուղղված ԲԷՑ-ին:

Նշված փաստաթղթի ուսումնասիրության արդյունքում ի հայտ են եկել փաստեր, որոնք պարունակում են հանցագործության առերևույթ հատկանիշների կասկածներ¹:

«Կովկասյան էլեկտրահաղորդման ցանց» վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի վերաբերյալ

«Կովկասյան էլեկտրահաղորդման ցանց» վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի նպատակն է՝ ապահովել էլեկտրաէներգիայի միջսահմանային փոխանակում Հարավային Կովկասում՝ միացնելով հայկական և վրացական էներգահամակարգերը 500/400/220կՎ բարձր լարման հաստատուն հոսանքի (այսուհետև՝ ԲԼՀՀ) փոխակերպիչ կայանի միջոցով:

Ծրագրերի վերջնական ներդրման արդյունքում նախատեսվում է Հայաստան-Վրաստան էլեկտրաէներգիայի փոխանակման հզորությունը ներկայիս 200 ՄՎտ-ից հասցնել 1050 ՄՎտ-ի, ինչը Իրան-Հայաստան 400կՎ երրորդ էլեկտրահաղորդման գծի շահագործմամբ էլեկտրաէներգիայի 1000 ՄՎտ փոխհոսքերի պարագայում կապահովի Վրաստանի և Իրանի էներգահամակարգերի հետ Հայաստանի Հանրապետության էներգահամակարգի զուգահեռ աշխատանքի հուսալիությունը և կայունությունը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ անվտանգությունը՝ նպաստելով հյուսիս-հարավ՝ Ռուսաստան-Վրաստան-Հայաստան-Իրան քառակողմ տարածաշրջանային փոխշահավետ համագործակցության զարգացմանը:

ՀՀ կառավարության 2010թ. հունվարի 21-ի թիվ 28-Ն որոշմամբ հաստատվել է Հայաստան-Վրաստան 400 կՎ լարման էլեկտրահաղորդման գծի՝ ՀՀ տարածքով անցնող ծրագիծը:

¹ «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հողվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ Հաշվեքննիչ պալատն իր կողմից բացահայտված անհամապատասխանությունների և խեղաթյուրումների վերաբերյալ որակում չի տալիս և դրանց հետևանքների վերաբերյալ կանխապեսումներ չի անում:

ՀՀ կառավարության 2013թ. մայիսի 16-ի թիվ 19 արձանագրային որոշմամբ հավանության է արժանացել Հայաստանի Հանրապետության և Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության զարգացման վարկերի բանկի (այսուհետև՝ KFW) միջև 820,000.0 եվրո արժողությամբ ֆինանսավորման համաձայնագիրը: 24.05.2013թ.-ին ստորագրված համաձայնագրով բանկը տրամադրել է «Հայաստան-Վրաստան էլեկտրահաղորդման գծի» ծրագրի փորձագիտական ծառայությունների համար ֆինանսական օժանդակություն (դրամաշնորհ): Ֆինանսական օժանդակության շրջանակներում իրականացվել են Շրջակա Միջավայրի և Սոցիալական Ազդեցության Գնահատման (ՇՄՍԱԳ) աշխատանքների, ինչպես նաև ծրագրի նախնական տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրությունները:

Ծրագիր 1՝ KFW-ի աջակցությամբ իրականացվող «Կովկասյան էլեկտրահաղորդման ցանց I» Հայաստան-Վրաստան հաղորդիչ գիծ/ենթակայանների վարկային ծրագրի վերաբերյալ

«Կովկասյան էլեկտրահաղորդման ցանց I» (Հայաստան-Վրաստան հաղորդիչ գիծ/ենթակայաններ) ծրագրի 1-ին փուլի իրականացման նպատակով 09.12.2014թ.-ին Գերմանիայի զարգացման վարկերի բանկի (այսուհետև՝ KFW), ՀՀ ֆինանսների նախարարության և ԲԷՑ-ի միջև ստորագրվել են 75 մլն եվրո և 10.2 մլն եվրո գումարով թիվ BMZ ID: 2012 66 949 և թիվ BMZ ID: 2007 66 352 վարկային և ծրագրային համաձայնագրերը:

Ծրագրի 1-ին փուլի իրականացման շրջանակներում 16.03.2015թ.-ին Եվրոպական ներդրումային բանկի և ՀՀ ֆինանսների նախարարության միջև կնքվել է նաև 10 մլն եվրո վարկի ներգրավման վերաբերյալ ֆինանսական համաձայնագիր: Վարկային միջոցները 12.03.2016թ.-ին ՀՀ ֆինանսների նախարարության և ԲԷՑ-ի միջև կնքված 10 մլն եվրո արժողությամբ ենթավարկային համաձայնագրով տրամադրվել է ԲԷՑ-ին:

Ծրագրի 1-ին փուլի շրջանակներում նախատեսվել են հետևյալ միջոցառումները՝

- ԲԼՀՀ փոխարկերպիչ կայանի, ինչպես նաև Այրումում 500/400/220 ԿՎ հզորությամբ ենթակայանի կառուցում,
- 500 ԿՎ հզորությամբ մինչև Վրաստանի սահմանը հասնող օդային գծի կառուցում,
- գոյություն ունեցող 220 ԿՎ հզորությամբ գծի՝ ԲԼՀՀ փոխարկերպիչ կայանին միացում,
- ծրագրին անհրաժեշտ խորհրդատվական, վերապատրաստման և կրթական ծառայություններ:

11.12.2015թ.-ին Կովկասյան էլեկտրահաղորդման ցանց III» (Հայաստան-Վրաստան հաղորդիչ գիծ/ենթակայաններ) ծրագրի 2-րդ փուլի իրականացման

նպատակով KFW-ի, ՀՀ ֆինանսների նախարարության և ԲԷՑ-ի միջև ստորագրվել է 83 մլն եվրո գումարով թիվ BMZ ID: 2014 68 735 վարկային և ծրագրային համաձայնագիրը:

Ծրագրի 2-րդ փուլի շրջանակներում նախատեսվել են հետևյալ միջոցառումները՝

- Դրմաշենում ենթակայանի կառուցում,
- Էլեկտրահաղորդման գծերի և համապատասխան բաշխիչ սարքերի շինարարություն և վերակառուցում,
- սարքավորումների մատակարարում և մեքենաների շահագործում,
- խորհրդատվություն և արտարժույթի ծախսերի վճարում:

25.05.2016թ.-ին KFW-ի, ՀՀ ֆինանսների նախարարության և ԲԷՑ-ի միջև ստորագրվել է 83 մլն եվրո վարկային համաձայնագրին կից հատուկ համաձայնագիր, որով հստակեցվել են ծրագրի 2-րդ փուլի միջոցառումները (2 ա. փուլ).

- ԲԼՀՀ փոխակերպիչ կայանից մինչև նոր «Դրմաշեն» ենթակայան մոտ 100կմ 400կՎ ՕԳ-ի մեկ շղթայի կառուցում երկշղթա հենարանի վրա,
- 400/220/10կՎ «Դրմաշեն» ենթակայանի կառուցում (500ՄՎԱ ԱՏ),
- 220կՎ «Մարաշ» երկշղթա գծի, 220կՎ «Նորադուլ» և 220կՎ «Աթարբեկյան» միաշղթա օդային գծերի կառուցում՝ նոր «Դրմաշեն» ենթակայանը գոյություն ունեցող 220կՎ ենթակայանին («Հրազդան» ՋԷԿ-ում), «Հրազդան» ՀԷԿ-ին, ինչպես նաև «Կամո» և «Մարաշ» ենթակայաններին միացնելու համար
- Մոտ 50կմ 220կՎ «Լոռի» ՕԳ-ի հաղորդալարի փոխարինում և հենարանների վերականգնում սկսած 4.5 կմ-ից՝ «Վանաձոր» ենթակայանից մինչև «Ալավերդի-2» ենթակայան,
- 2 հատ 110կՎ «Թումանյան 1 և 2» երկշղթա ՕԳ-ի կառուցում (մոտ 3կմ՝ «Ալավերդի-2» ենթակայանից մինչև «Ալավերդի-1» ենթակայան) և հին գծերի ապամոնտաժում և No. 14 հենարանից սկսած մոտ 45.5 կմ երկարությամբ միաշղթա ՕԳ-ի կառուցում և առաջին 14 ու վերջին հենարանների ու հիմքերի վերակառուցում:

ՀՀ 2017թ. պետական բյուջեով ծրագրի տարեկան պլանը կազմել է 1,115,591.2 հազ. դրամ: 2017թ.-ի ընթացքում ծախս չի կատարվել:

ՀՀ 2018թ. պետական բյուջեով միջոցներ չեն նախատեսվել:

Ծրագիր 2՝ Եվրոպական միության Հարևանության ներդրումային գործիքի աջակցությամբ իրականացվող «Կովկասյան էլեկտրահաղորդման ցանց 1» (Հայաստան-Վրաստան հաղորդիչ գիծ/ենթակայաններ) դրամաշնորհային ծրագրի վերաբերյալ

30.05.2016թ.-ին KFW-ի, ՀՀ ֆինանսների նախարարության և ԲԷՑ-ի միջև ստորագրված ֆինանսական օժանդակության մասին համաձայնագրով ԵՄ հանձնաժողովի կողմից հարևանության ներդրումային գործիքի շրջանկաներում տրամադրվել է ծրագրին ֆինանսական օժանդակություն՝ 10 մլն եվրո դրամաշնորհի տեսքով:

ՀՀ 2017թ. պետական բյուջեով ծրագրի տարեկան պլանը կազմել է 997,197.8 հազ. դրամ:

2017թ.-ի ընթացքում ծախսեր չեն կատարվել:

ՀՀ 2018թ. պետական բյուջեով միջոցներ չեն նախատեսվել:

ԲԷՑ-ի սեփական միջոցներից ծրագրերի իրականացմանն ուղղված ծախսեր

Ծրագրերի սկզբից մինչև 30.09.2018թ.-ը ծրագրերի շրջանակներում ԲԷՑ-ի սեփական միջոցներից ծախսվել է 3,464,279.9 եվրո, այդ թվում՝

- Կառավարման վճար՝ 1,630,000.0 եվրո,
- Վարկերի չօգտագործված մասի տոկոս 1,177,763.70 եվրո,
- Հողերի ձեռքբերում՝ 641,406.54 եվրո (որից Այրումում՝ 539,308.17 եվրո, Դոմաշենում՝ 102,098.37 եվրո)
- Չնախատեսված ծախսեր՝ 15,109.7 եվրո:

2017թ.-ին ԲԷՑ-ի միջոցներից իրականացվել է ընդամենը 19,156,357.3 ՀՀ դրամի ծախս Դոմաշեն համայնքում հողերի ձեռք բերման նպատակով, իսկ 2018թ.-ին ծախսեր չեն իրականացվել:

«Այրում» ենթակայանի կառուցման համար ծրագրի սկզբից ձեռք են բերվել նախատեսված բոլոր 361 հողակտորները, այդ թվում՝ 333 հատ մասնավոր՝ 62.37 հեկտար մակերեսով և 28 համայնքային՝ ընդամենը 2.2 հեկտար մակերեսով:

«Դոմաշեն» ենթակայանի կառուցման համար ծրագրի սկզբից ձեռք են բերվել նախատեսված 41 հողակտորներից 40 հողակտոր, որից 5-ը համայնքային հողակտորներ 0.1 հեկտար մակերեսով և մասնավոր 35-ը՝ 15.6 հեկտար մակերեսով: Մեկ հողակտոր ձեռք չի բերվել ՀՀ ԱՆ ԴԱՀԿ ծառայության կողմից արգելանքի տակ լինելու պատճառով:

խորհրդատվական ծառայությունների ձեռք բերում

Ծրագիր 1-ի և Ծրագիր 2-ի շրջանակներում խորհրդատվական ծառայությունների ձեռք բերման նպատակով 21.12.2015թ.-ին ԲԷՑ-ը Fichtner GmbH & Co. KG (այսուհետև՝ Ֆիխտներ) ընկերության հետ կնքել է խորհրդատվական

ծառայությունների մատուցման պայմանագիր: Պայմանագրի ընդհանուր գումարը՝ 6,457,100.0 եվրո, պայմանագրի ավարտման ժամկետ է սահմանվել 20.04.2019թ.-ը:

Ֆիխտներ ընկերության կողմից պայմանագրի շրջանակներում մատուցվող խորհրդատվական ծառայությունները ներառում են հետևյալ բաղադրիչները.

Բաղադրիչ 1. Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ազդեցության մանրամասն գնահատման մշակում (ՇՄՍԱԳ) ծրագրի բոլոր փուլերի համար, ներառյալ շրջակա միջավայրի և սոցիալական հարցերի կառավարման պլանը (ՇՄՍՀԿՊ) և վերաբնակեցման գործողության պլանը (ՎԳՊ), եթե անհրաժեշտ է: ՇՄՍԱԳ-ը պետք է համապատասխանի ՀՀ և եվրոպական օրենքներին, կանոնակարգերին, ուղեցույցներին և հրահանգներին (EU EIA-Directive; 2011/92/EU), ինչպես նաև KfW-ի համար ընդունելի միջազգային ստանդարտներին:

Բաղադրիչ 2. Աջակցություն ԲԷՑ ՓԲԸ-ին 1-ին փուլի պատրաստման և իրականացման համար:

Բաղադրիչ 3. Աջակցություն ԲԷՑ ՓԲԸ-ին 2-րդ ա) փուլի պատրաստման և իրականացման համար:

Բաղադրիչ 4. (օպցիա) Աջակցություն ԲԷՑ ՓԲԸ-ին 2-րդ բ) փուլի պատրաստման և իրականացման համար՝ որպես լրացուցիչ ծառայություններ (Այս օպցիան կախված է Հյուսիսային գազատուրբինային կայանի (2x270ՄՎտ) ժամանակին իրականացումից):

Պայմանագրի գինը Բաղադրիչ 1-3-ի մասով կազմել է՝ 4,229,150.0 եվրո, իսկ բաղադրիչ 4-ի մասով՝ 2,227,950.0 եվրո:

30.09.2018թ. դրությամբ պայմանագրի կատարողականը կազմել է 1,185,735.0 եվրո: Խորհրդատվական ծառայությունների դիմաց ծրագրերի միջոցներից փաստացի վճարվել է 2,063,623.0 եվրո (ներառյալ պայմանագրի կանխավճարը), որից՝ 947,627.5 եվրոն՝ վարկային միջոցներից, 694,620.0 եվրոն՝ դրամաշնորհային միջոցներից, իսկ 421,375.0 եվրոն՝ պետական բյուջեից համաֆինանսավորման միջոցներից:

01.01.2017թ. – 30.09.2018թ. ժամանակահատվածում խորհրդատուին վճարումներ չեն կատարվել:

ԲԷՑ-ի գլխավոր տնօրենը 27.07.2017թ.-ի թիվ 1-03/1232 գրությամբ դիմել է խորհրդատուին ժամանակավորապես կասեցնելու պայմանագրով սահմանված ծառայությունների մատուցումը՝ մինչև ծրագրի վերաբերյալ ՀՀ կառավարության վերջնական դիրքորոշման ներկայացումը: Ֆիխտներ ընկերությունը, 28.07.2017թ.-ի պատասխան գրությամբ հայտնել է, որ կասեցումը հնարավոր է միայն պայմանագրի 4.6.1-ին ենթակետի հիմքով, ըստ որի մինչև կասեցման պահանջը անհրաժեշտ է